

Synpunkter på bemötande av yttranden rörande ansökan om dispens för transformatorstation, Ängsberg

Förslag på beslut

Gävle Vatten AB:s styrelse beslutar

- att kvarstå vid tidigare yttrande "Vattenfall Eldistribution AB:s ansökan om dispens från förbud i vattenskyddsföreskrifter för Gävle-Valboåsens vattentäkter (21 FS2006:33) för ny transformatorstation, Ängsberg, Dnr 8287-2019" då särskilda skäl för dispens saknas
- att delge protokollet till Kommunstyrelsen i Gävle

Ärendebeskrivning

Gävle Vatten AB (Gävle Vatten) blev under 2019 inbjudna att lämna ett yttrande på Vattenfalls ansökan om dispens från förbud i vattenskyddsföreskrifterna för Gävle-Valboåsens vattentäkter (21 FS2006:33) för anläggandet av en ny transformatorstation vid Ängsberg. Ansökan avsåg dispens från förbud i 4 § i skyddsföreskrifterna mot hantering av mer än 250 l petroleumprodukter för annat än befintlig verksamhet och förbud i 8 § i skyddsföreskrifterna mot etablering av industriell verksamhet. Sökande, Vattenfall Eldistribution AB, bemötte den 16 mars 2020 inkomna yttranden och Gävle Vatten har nu givits möjlighet att återigen yttra sig över Vattenfalls bemötande. Gävle Vatten anser att inget nytt i sak har framkommit.

Bakgrund

Kunskapen om Gävle-Valboåsen är mycket god tack vare omfattande utredningar och uppföljningar i flertalet år. Utredningar visar att åsen består av ovanligt grovt isälvmaterial vilket medför att grundvattnets transporttid längs åsen är mycket snabb. Åsen grundvattenmagasin anses vara sammanhängande från Fäbosjön ned till Sättra vattenverk men med några trängre passager i höjd med Åbyvallen. Partier längs åsen lämpar sig också mycket väl för konstgjord grundvattenbildning, något som idag enbart nyttjas i de östra delarna av åsen.

I dag finns kapacitetsbrist i de västra delarna vilket delvis förhindrar tillväxttakten för kommunen. Gävle Vatten har därför planer för att nyttja åsens goda möjligheter till infiltration vid Nybo men även i framtiden vid grustakten vid Rörberg samt att sätta Överhärde vattenverk i drift igen. I dag används inte delen av åsen mellan Fäbodsjön och Överhärde aktivt, det grundvatten som bildas i åsen tas tillvara vid vattenverket i Valbo. I Gävle Vattens långsiktiga plan för att möta behovet av vatten i kommunens västra delar (Valbo och Forsbacka) är dock denna del av åsen en viktig pusselbit.

En placering av en ny transformatorstation vid Ängsberg gör det olämpligt att anlägga infiltrationsytor i närområdet. Riskerna med etableringen kommer på sikt att medföra att vatten måste tas från annat håll än denna del av åsen. Detta skulle medföra ökade kostnader i storleksordningen 300-500 mnkr för att investera i ny/kompletterande vattenförsörjning.

Tills en ny transformatorstation är på plats, i Ängsberg eller alternativ placering, med syfte att skapa en redundant elförsörjning används reservkraftaggregat (dieselaggregat) för att säkerställa redundansen. Enligt ansökan bedöms den genomsnittliga avbrottstiden i elnätet vara ca 10 min per år. Ca 3-4 tankbilar per år och serverhall krävs således för motionsdrift av anläggningen och för att driva den de minuter då redundans krävs årligen. Även efter att en ny transformatorstation är på plats anges i ansökan att några reservkraftaggregat (dieselaggregat) kommer att finnas kvar.

Som VA-huvudman med ansvar för en säker dricksvattenförsörjning över lång tid bedöms risken med något ökade transporter av diesel i ett antal år som betydligt mindre än den långvariga risken för förorening som en permanent etablering av en transformatorstation på åsens grundvattenmagasin innebär.

Föredragande i ärendet är Lena Blad, Vd.